

Raadsvoorstel

Burgemeester en wethouders

Jaargang	: 2021
Zaaknummer	: 377869
Datum	: 14 september 2021
Onderwerp	: omgevingsvisie Alphen aan den Rijn, Groene gemeente met lef

Voorstel:

1. De indieners van de zienswijzen, zoals vermeld in het 'Overzicht indieners zienswijzen ontwerp omgevingsvisie' (bijlage I) ontvankelijk te verklaren;
2. De zienswijzen te beantwoorden op de wijze zoals vermeld in de Nota van beantwoording zienswijzen (bijlage II);
3. De Nota van wijzigingen behorende bij de omgevingsvisie (bijlage III) vast te stellen;
4. Het PlanMER en de aanvulling op het PlanMER, die is opgesteld naar aanleiding van het advies van de Commissie voor de MER, vast te stellen;
5. De omgevingsvisie Alphen aan den Rijn "Groene gemeente met Lef" met identificatienummer, NL.IMRO.0484.omgevingsvisie-VA01 met bijbehorende bestanden digitaal en analoog gewijzigd vast te stellen, met inachtneming van beslispunten 2 en 3 waarbij de focus is gelegd op 5 integrale opgaven c.q. ontwikkelrichtingen, te weten:
 - a. Duurzaam ondernemen;
 - b. Landschappelijke verstedelijking;
 - c. Waardevol buitengebied;
 - d. Samen sterker;
 - e. Gezonde vergroening.
6. Onder vaststelling van de omgevingsvisie "Groene gemeente met Lef" worden ingetrokken: de 'Structuurvisie Alphen aan den Rijn 2031', het 'Structuurplan Boskoop 2015' en de 'Samengestelde Structuurvisie Rijnwoude 2008'.

Publiekssamenvatting

Op 1 juli 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Dit is een wet die zaken regelt ten aanzien van de fysieke leefomgeving. De gemeente Alphen aan den Rijn is al een aantal jaren bezig met de voorbereiding op deze wet. De omgevingsvisie is het eerste product dat helemaal in de gedachte van de Omgevingswet is opgesteld en voldoet aan de in die wet gestelde eisen. De Omgevingsvisie schetst het toekomstbeeld voor onze fysieke leefomgeving. De ontwerp-omgevingsvisie en het bijbehorende Plan-MER zijn in februari 2021 door de gemeenteraad vrijgegeven voor inspraak.

Tijdens de terinzagetermijn zijn 19 zienswijzen ontvangen. Dit voorstel ziet op het vaststellen van de definitieve omgevingsvisie, al dan niet met inachtneming van de ingediende zienswijzen.

Inleiding

Op 18 februari heeft de gemeenteraad de door het (op 12 januari 2021) college vastgestelde ontwerp-omgevingsvisie vrijgegeven voor inspraak. De ontwerp-omgevingsvisie heeft van 4 maart tot en met 14 april 2021 voor eenieder ter inzage gelegen. Tijdens deze periode zijn er 19 zienswijzen ontvangen. De zienswijzen zijn beantwoord en een aantal zienswijzen hebben geleid tot aanpassing van de ontwerp-omgevingsvisie. Naast de aanpassingen die zijn gedaan naar aanleiding van de zienswijzen, is ook nog een aantal ambtshalve aanpassingen doorgevoerd. Alle antwoorden op de zienswijzen zijn weergegeven in de Nota van beantwoording zienswijzen (bijlage II), de wijzigingen op de ontwerp-omgevingsvisie zijn terug te vinden in de Nota van wijzigingen (bijlage III).

De betrokkenheid van de raad is groot bij dit onderwerp en de voortgang ervan wordt in de Raadsklankbordgroep Omgevingswet besproken zowel op inhoud als op proces. In de aanloop naar de vaststelling van de omgevingsvisie zijn de volgende momenten nog met u gepland, te weten de hoorzitting (7 oktober a.s.) waarin alle indieners van de zienswijzen in de gelegenheid worden gesteld hun zienswijze aan u toe te lichten, de raadscommissie waarin het inhoudelijke debat plaatsvindt (4 november a.s.) en de raadsvergadering van 25 november a.s.

Beoogd maatschappelijk resultaat

De Omgevingswet stelt gemeenten in staat om meer in samenhang aan het beheer en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving te werken. De wet geeft nieuwe instrumenten in handen (zoals de omgevingsvisie die nu voorligt) om grote maatschappelijke opgaven op het fysieke domein aan te pakken en met elkaar te verbinden. Denk daarbij aan onder meer de bouwopgave, de energietransitie, klimaatadaptatie en binnenstedelijke transformatie. Ook kunnen gemeenten met de Omgevingswet de dienstverlening aan initiatiefnemers verbeteren. Onder andere doordat regels duidelijker worden, er voor minder activiteiten een vergunning hoeft te worden aangevraagd en de besluitvorming over aanvragen sneller verloopt. Voor bewoners wordt beter inzichtelijk wat er in hun omgeving wel en niet kan.

Met het vaststellen van een omgevingsvisie hebben we als gemeente een strategische visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving, die ingaat op de samenhang tussen ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur, gezondheid en cultureel erfgoed.

Een omgevingsvisie is kader stellend en bindend voor de gemeenteraad en het college. Voor onze ingezetenen is de visie niet bindend, maar maakt hij duidelijk waar we als gemeente naar toe willen met onze toekomst. De uitgangspunten uit de omgevingsvisie worden vervolgens doorvertaald naar het omgevingsplan, dat wel bindend is voor eenieder.

Kader

- Wet ruimtelijke ordening (in verband met het feit dat de omgevingsvisie wordt vastgesteld voordat de Omgevingswet in werking treedt);
- Omgevingswet (treedt in werking op 1-7-2022);
- De Staat van Alphen (2018/176407);
- 1^e besluitvormingsdocument raad (2020/312338);

- 2^e besluitvormingsdocument raad (2020/343244);
- Bestaande gemeentelijke beleidskaders (is als bijlage in de Omgevingsvisie opgenomen); □ Reeds gemaakte afspraken in regionaal verband;
- Regionale Omgevingsagenda Holland Rijnland; □ Bruidsschat.

Waar moet een omgevingsvisie aan voldoen?

Op grond van de Omgevingswet (artikel 3.2.) bevat de omgevingsvisie, mede voor de uitoefening van de taken en bevoegdheden zoals genoemd in de Omgevingswet, de volgende onderdelen:

1. Een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving;
2. De hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied;
3. De hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid.

Deze wettelijke vereisten (die voor de verdere invulling vormvrij zijn), vormen de basis van onze omgevingsvisie.

De omgevingsvisie en het PlanMER

Opbouw omgevingsvisie

De omgevingsvisie hebben we als volgt opgebouwd (in bijgaand figuur is dit schematisch weergegeven):

De missie en de centrale waarden vormen het overkoepelende kader voor de omgevingsvisie. Het waardesysteem uit 'De Staat van Alphen' vormt de basis voor de operationalisering van de missie en centrale waarden in het afwegingskader van de omgevingsvisie. Met deze missie en centrale waarden willen we ook benadrukken dat het achterliggende doel van ons omgevingsbeleid erop gericht is de kwaliteit van leven voor onze inwoners te verbeteren.

De identiteit en kwaliteiten betreffen de volgende laag in onze opbouw van de visie, direct gevolgd door de **trends en ontwikkelingen** waar we als gemeente de komende jaren voor aan de lat staan. Door goed te beschrijven wie je als gemeente bent, wat je als gemeente hebt en wat je wilt behouden (kwaliteiten) én waar we de komende jaren voor aan de lat staan als gemeente (opgaven, trends en ontwikkelingen), kan beter bepaald worden waar we in de toekomst naar toe moeten (voorgenomen ontwikkeling).

Tegenwoordig bepalen we onze toekomst niet meer alleen. Meer en meer wordt het belang van een bredere (regionale) samenwerking gezien. Immers oplossingen voor de opgaven waar we in Alphen (en breder in Nederland) voor aan de lat staan, houden niet op bij de gemeentegrenzen. Daarom is een vierde laag toegevoegd waarin we nader ingaan op onze **(regionale) positionering**.

De resultaten van al deze lagen tezamen, hebben geleid tot een vijftal **integrale opgaven c.q. ontwikkelrichtingen**, te weten:

1. Duurzaam Ondernemen
2. Landschappelijke Verstedelijking;

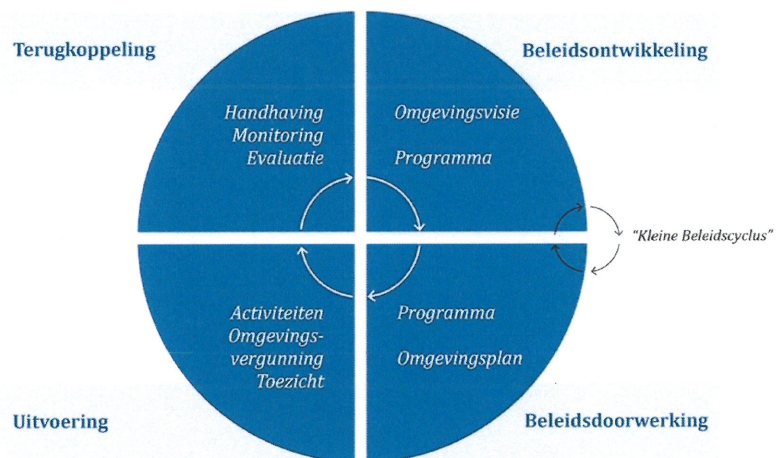

3. Waardevol buitengebied;
4. Samen sterker;
5. Gezonde vergroening.

Omdat we streven naar zo inzichtelijk en voorspelbaar mogelijk beleid in de omgevingsvisie, hebben we voor diverse type gebieden en kernen een nadere uitwerking gemaakt, de zogenaamde **gebiedsprioriteiten**. De gebiedsgerichte vertaling biedt de benodigde detaillering voor doorwerking in onder andere het omgevingsplan en verrijkt de omgevingsvisie als afwegingskader.

Een inhoudelijk statement maken voor de toekomst van Alphen aan den Rijn is één, het uitvoeren van een statement is een ander verhaal. In de omgevingsvisie is op meerdere plekken aandacht besteed aan de **operationalisering** van de omgevingsvisie en hoe we uitvoering willen geven aan de doelen die we ons zelf gesteld hebben. Daarbij spelen de gemeentelijke rolopvatting en de sturingsfilosofie een belangrijke rol. Per ontwikkelrichting en zelfs per doel dat daarbinnen valt, kan deze rolopvatting verschillen.

In de omgevingsvisie is ook aandacht besteed aan hoe we werken aan en met de omgevingsvisie. Zoals reeds eerder in dit voorstel is aangegeven, verandert onze werkwijze door de komst van de Omgevingswet. De beleidscyclus is onder de Omgevingswet een belangrijk orderingsprincipe.

Tot slot wordt aandacht besteed aan de financiële kant van de strategische keuzes en wordt een link gelegd met het planMER dat is opgesteld ten behoeve van de omgevingsvisie.

PlanMER

Ten behoeve van de omgevingsvisie is een PlanMER opgesteld. Naast de wettelijke verplichting om bij kaderstellende plannen –zoals een omgevingsvisie– een PlanMER op te stellen, hebben wij met de toepassing van het instrument m.e.r. meerwaarde willen creëren bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie. Het PlanMER heeft tegelijkertijd met de ontwerp-omgevingsvisie ter inzage gelegen. Ook hebben we de Commissie voor de MER gevraagd te adviseren over het MER. Op het PlanMER zelf zijn geen zienswijzen ontvangen. Het ontvangen advies van de Commissie is bij de stukken gevoegd en komt kortgezegd op het volgende neer:

Positieve feedback

De Commissie is van mening dat de omgevingsvisie helder van opzet is en ruimtelijk uitgewerkt. Tevens wordt duidelijk wat de verschillende manieren zijn waarop de gemeente kan sturen en welke rol ze wil aannemen. Het bijbehorende MER is uitgebreid en heeft een duidelijke structuur. Opgemerkt wordt dat de huidige situatie uitgebreid is omschreven en duidelijk is op basis van welk voorgenomen beleid de milieugevolgen bepaald worden en hoe het beleid zich verhoudt tot de gestelde ambities. De tussentijdse reflectie die is uitgevoerd bij het opstellen van de

omgevingsvisie wordt ook expliciet benoemd in relatie tot de duidelijke duiding van wijzigingen die dit teweeg heeft gebracht in de omgevingsvisie.

Enkele aandachtspunten

Niettemin zijn ook enkele aandachtspunten meegegeven. De Commissie is van mening dat het *MER en de omgevingsvisie beter op elkaar zouden kunnen aansluiten*. Deze opmerking ziet vooral op het abstractieniveau van het MER. Het MER zou naar de mening van de Commissie meer toegespitst kunnen worden op de Alphenese situatie (vaak is in de beoordeling gebruik gemaakt van landelijke cijfers en kengetallen) en de beschrijving van de milieugevolgen in aantallen kansen en risico's. Ook is de Commissie van mening dat er een *duidelijk overzicht ontbreekt van de belangrijkste knelpunten en uitdagingen en waar deze in het gebied spelen*. Tenslotte is opgemerkt dat *goede beschrijvingen van het vervolgproces, de te nemen vervolgbesluiten en een*

goed monitoringsplan ontbreken waardoor het niet duidelijk is hoe omgevingseffecten in vervolgbesluiten worden meegewogen.

Eindconclusie van de Commissie is dat ze adviseert nader in te gaan op de genoemde aandachtspunten in het advies in een aanvulling op het MER, alvorens een besluit te nemen over de omgevingsvisie. Een dergelijke aanvulling behoeft niet nogmaals aan de Commissie voorgelegd te worden.

Wat hebben we met het advies gedaan?

Het advies van de Commissie voor de MER is met hen besproken en tijdens dit gesprek is onder meer gebleken dat door de omvangrijkheid van het document de essentie soms ondergesneeuwd is geraakt. Door een aanvulling op het PlanMER te maken, waarin we de benoemde aandachtspunten beter voor het voetlicht hebben gebracht, is voor een aantal onderdelen tegemoetgekomen aan de opmerkingen van de commissie. Dit ziet vooral op de eerste twee genoemde aandachtspunten. Met betrekking tot het laatste punt (goede beschrijving vervolgproces/vervolgbesluiten en monitoringsplan) is tijdens het gesprek met de Commissie voor de MER aangegeven dat veel gemeenten worstelen met dit onderdeel, net als Alphen aan den Rijn. In de aanvulling op het PlanMER is ook op dit aandachtspunt nader ingegaan waarbij vooral geduid is hoe we dit onderdeel in de toekomst binnen de organisatie verder willen ontwikkelen en integreren.

Met het PlanMER en de daarbij behorende aanvulling op het PlanMER –naar aanleiding van het advies van de Commissie voor de MER– ligt er een duidelijke beoordeling van de te verwachten impact op het milieu en de fysieke leefomgeving als gevolg van de verwezenlijking van de gestelde ambities en doelen zoals verwoord in de omgevingsvisie.

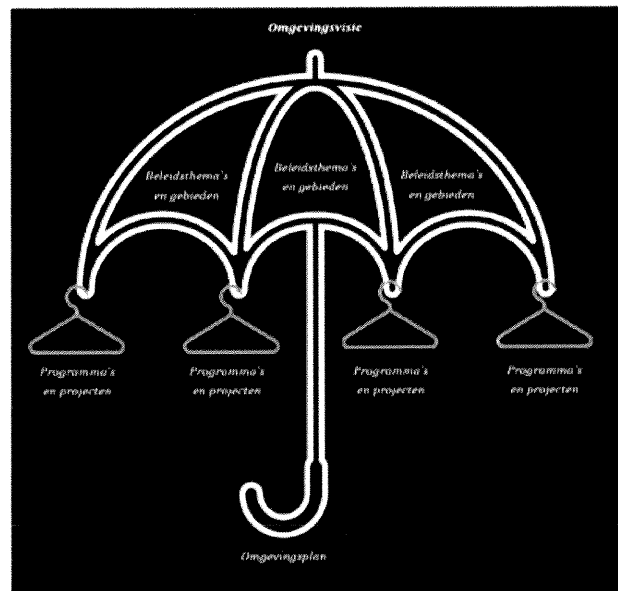
Argumenten

De samenhang der dingen (intern)

Uit onze omgevingsvisie blijkt dat een integrale en samenhangende aanpak noodzakelijk is om aan alle opgaven die de komende decennia op ons afkomen, uitvoering te geven. En dat is nog een ingewikkelde opdracht, immers we hebben in het afgelopen decennium op allerlei terreinen sectoraal beleid opgesteld, en dit gaat nog steeds door. Alle bestaande beleidsdocumenten hebben als input gediend voor de totstandkoming van de omgevingsvisie. Hoewel het doel van de Omgevingswet is de regels te beperken, kunnen we op dit moment (bij vaststelling van de

omgevingsvisie) nog niet alle sectorale beleidsstukken intrekken. Wel worden de structuurvisies die nog golden voor Alphen aan den Rijn (de structuurvisies van de oude gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude) ingetrokken. De komende jaren zal –door het samenspel met de doorwerking van de omgevingsvisie in de beleidsdocumenten omgevingsplan en eventuele programma's, verbeeld in de hierboven opgenomen visualisatie van de beleidscyclus– nader worden gezien of er meer beleidsdocumenten kunnen worden ingetrokken.

Een integrale en samenhangende aanpak van alle opgaven die op ons afkomen, vergt een houding waarin alle beleidsterreinen serieus en gelijkwaardig genomen worden en voldoende aan bod komen. De verschillende beleidsterreinen hebben hun plek in de omgevingsvisie gekregen en de uitdaging wordt om de samenhang der dingen te blijven zien. In de omgevingsvisie hebben we een visualisatie geïntroduceerd die aangeeft hoe binnen de gemeente de samenhang tussen de verschillende beleidsdocumenten kan worden gezien en wel in de vorm van een paraplu, waarbij de omgevingsvisie hét overkoepelende document is dat in hoofdlijnen onze ambities en doelstellingen weergeeft. De daaronder hangende, op onderwerp gerichte, verdere uitwerking dient in overeenstemming te zijn met de omgevingsvisie.

De actuele processen die momenteel lopen, zoals bijvoorbeeld het programma Duurzaamheid, de actualisatie van de detailhandelsvisie, het onderzoek dat wordt uitgevoerd in het Buitengebied, de lokale bedrijventerreinenstrategie, de Transitievisie Warmte en de nadere uitwerking van de stadsranden, worden allemaal langs de lat van de omgevingsvisie gelegd en daarop afgestemd. Dit maakt meteen duidelijk dat we er ook voor moeten zorgen dat de omgevingsvisie actueel blijft opdat het een leidend document kan blijven voor alle gewenste ontwikkelingen. De Regionale Energie Strategie behoeft in dit kader nadere duiding, die hieronder volgt.

De samenhang der dingen (regionaal)

Zoals gezegd laten de trends en ontwikkelingen die zijn opgenomen in de omgevingsvisie zien dat er grote opgaven op onze gemeente afkomen. Hierbij hebben we onze regionale partners hard nodig. Dit is de reden dat in de omgevingsvisie (hoofdstuk 4.3) specifiek aandacht is besteed aan onze regionale positionering. Zowel op Rijksniveau, als op provinciaal en regionaal niveau zijn de urgente thema's benoemd waarin we kunnen samenwerken en hoe we daarop in willen zetten. Centraal voor onze inbreng in alle regionale processen staan steeds onze eigen omgevingsvisie en de Ruimtelijke Strategische Agenda Rijn- en Veenstreek. Dit heeft bijvoorbeeld recent plaatsgevonden bij de totstandkoming van de Regionale Omgevingsagenda Holland-Rijnland, die hierdoor in elkaars verlengde liggen.

Verhouding omgevingsvisie tot beleidsdocumenten van overige overheden Op grond van de Omgevingswet maken gemeenten, provincies en het rijk ieder een omgevingsvisie. De verantwoordelijkheden en ambities van een overheid houden echter niet op bij ieders grens.

Besluiten binnen de ene gemeente kunnen gevolgen hebben voor andere gemeenten. Daarom is het essentieel om de opgaven, plannen en verantwoordelijkheden van naastliggende gemeenten en provincies te kennen. Er liggen vooral kansen om verbindingen te leggen, immers door te verbinden versterk je elkaar om maatschappelijke opgaven het hoofd te bieden.

Bij het opstellen van de omgevingsvisie dient rekening te worden gehouden met de taken van andere bestuursorganen. En zo nodig vindt daarover afstemming plaats. De omgevingsvisie is 'zelfbindend' en schept dus alleen verplichtingen voor degene die het document gemaakt heeft. De omgevingsvisies van het Rijk en de provincie werken dus niet rechtstreeks door in de omgevingsvisie van de gemeente. Wel geldt dat je als gemeenteraad moet laten zien dat je de omgevingsvisies van andere relevante bestuursorganen hebt betrokken bij het opstellen van je eigen omgevingsvisie. Niet nader omschreven is wat 'het betrekken van' precies inhoudt, maar er wordt vanuit gegaan dat je minimaal hebt gekeken naar andere omgevingsvisies en er zo mogelijk wat mee doet in je eigen omgevingsvisie.

Vanuit dit perspectief is dan ook in een vroeg stadium de participatie opgestart met onze directe mede-overheden en zij zijn in het gehele traject nauw betrokken geweest. Deze nauwe betrokkenheid heeft er over het algemeen toe geleid dat we van onze mede-overheden positieve reacties hebben ontvangen in dit proces, danwel geen uitgebreide zienswijzen hebben ontvangen. Ook bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie in nadere ruimtelijke plannen willen we deze samenwerking vasthouden en intensiveren teneinde ook met onze mede-overheden een integrale aanpak te bewerkstelligen.

In dit kader dient de reactie van de provincie nog wel benoemd te worden. Deze was zeer uitgebreid van aard, en geeft duidelijk aan dat we met elkaar op enkele onderdelen van mening verschillen. De beantwoording van de zienswijze van de provincie vindt u terug in Bijlage II Nota van beantwoording van zienswijzen. Daarnaast is het raadzaam om –naast de gesprekken die al plaatsvinden met de provincie– nader in gesprek te gaan over de ingediende zienswijze. De wijze waarop dit overleg ingestoken moet worden en op welk moment, zal nog verder uitgewerkt worden.

Impact Covid-19

De omgevingsvisie is tot stand gekomen in de bijzondere periode waarin de wereld in de ban is van Covid-19. Alhoewel de omgevingsvisie een visie is voor de langere termijn, is toch ook aandacht besteed aan de mogelijke effecten van de pandemie. Vooral is gekeken of die mogelijkerwijs invloed kunnen/zullen hebben op de inhoudelijke onderwerpen die in de omgevingsvisie aan bod komen. Bij een volgende actualisatie zal dit specifieke aspect indien nodig aangepast worden danwel vervallen.

Gezondheid

Met de komst van de Omgevingswet moeten gemeenten het thema gezondheid opnemen in hun omgevingsvisie en omgevingsplan. Gezondheid maakt immers onderdeel uit van de fysieke leefomgeving. In de eerste omgevingsvisie van Alphen aan den Rijn is –in samenwerking met onder meer de GGD– aandacht besteed aan gezondheid. Het onderwerp heeft een plek gekregen in de thema's 'Samen sterker' en 'Gezonde vergroening'. De komende jaren zal gekeken worden hoe we hier verder handen en voeten aan kunnen geven.

RES 1.0

Bij het totstandkomingsproces van de omgevingsvisie is voor de opgave 'Energietransitie' de Regionale Energiestrategie (kortweg: RES) een belangrijk uitgangspunt geweest. Het onderdeel 'Wind' is een van de belangrijke onderdelen in het kader van de opgave energietransitie en heeft daarom een belangrijke plek gekregen in de omgevingsvisie en wel door middel van een zoekgebied ten zuiden van de N11. Deze zone was deels gebaseerd op de RES, maar ook breder dan in de RES is aangegeven en mede ingegeven vanuit de gedachte dat gebieden langs grote infrastructuur als kansrijke locaties worden gezien voor windturbines. Ook in het opgestelde Plan-MER voor de omgevingsvisie is het zoekgebied voor wind onderzocht en beoordeeld. De ontwerp-omgevingsvisie en het Plan-MER hebben inclusief het zoekgebied voor wind ter inzage gelegen in de eerdergenoemde periode.

Enkele zienswijzen zijn ingegaan op de wijze waarop de energietransitie-opgave (waaronder windenergie) is neergelegd in de omgevingsvisie. Het zijn wezenlijke signalen vanuit onze gemeente, waarbij de opgave voor energietransitie erkend wordt en men er de schouders onder wil zetten, maar waarbij vooral zorgen worden geuit over de veiligheid, gezondheid en milieubelasting en waarbij de oproep wordt gedaan deze aspecten serieus te nemen en een standaard milieukwaliteit te hanteren bij de beoordeling van deze ontwikkelingen.

In uw raadsvergadering van 24 juni jongstleden, is de RES 1.0 ter vaststelling voorgelegd. De raad heeft besloten de RES 1.0 gewijzigd vast te stellen, met dien verstande dat de zoekgebieden voor windturbines voor Alphens grondgebied zijn komen te vervallen. Besloten is dat eerst kaders opgesteld moeten worden waaraan zoekgebieden moeten voldoen. Inwoners, dorpsoverleggen en belangengroepen dienen in het vervolgtraject nadrukkelijk betrokken te worden. Ook is een motie aangenomen om de raadsklankbordgroep Omgevingswet actief bij het vervolgtraject te betrekken. De besluitvorming met betrekking tot de RES heeft gevolgen voor de definitieve omgevingsvisie en wel zodanig dat het zoekgebied voor windenergie uit de omgevingsvisie en het bijbehorend kaartmateriaal is gehaald. Aan onze ambities op het gebied van energietransitie blijven we vasthouden gelet op de opgave die er ligt.

In het planMER zijn de resultaten over het zoekgebied wind wel blijven staan, aangezien dit belangrijke input vormt voor het verdere traject dat is afgesproken over de RES. Ook in de omgevingsvisie zelf zijn aandachtspunten bij de verdere uitwerking blijven staan, zoals lokaal draagvlak en eigenaarschap, veiligheidsrisico's, geluidsoverlast, slagschaduw, nabijheid van natuurgebieden en het verminderen van de landschappelijke belevingswaarde (zie onder meer pagina 39 van de Omgevingsvisie en Hoofdstuk 7 van het PlanMER).

In het vervolgtraject dat in het kader van de besluitvorming rondom de RES is afgesproken, moeten de mogelijkheden voor de opwek van wind nader onderzocht worden, want er ligt nog steeds een grote opgave in het kader van de energietransitie. De rol die daarbij aan de raadsklankbordgroep Omgevingswet is gegeven, kan daarbij een cruciale rol spelen, zowel qua participatie als ook qua integraliteit en gedachtegoed vanuit de Omgevingswet.

Dit laatste is in dit kader nog een belangrijk aandachtspunt. De Omgevingswet treedt op 1 juli 2022 in werking. Een van de pijlers onder de Omgevingswet is de integrale gedachte. We moeten onze vraagstukken en opgaven in de fysieke leefomgeving integraal benaderen in plaats van sectoraal, zoals tot nu toe veelal gebruikelijk is geweest. Zonder integraliteit kunnen we alle

verschillende opgaven die voor ons liggen en zoals die verwoord zijn in de omgevingsvisie niet voldoende realiseren.

Het verwijderen van het zoekgebied voor windenergie uit de omgevingsvisie doet afbreuk aan de integraliteit die we met de omgevingsvisie voor ogen staan. Op dit moment kan er geen algehele invulling worden gegeven aan de ontwikkelingen en onze ambities op het gebied van de energietransitie. Het verdient dan ook aanbeveling dit onderwerp uit de RES in samenhang met de omgevingsvisie nader uit te werken en een definitief kader voor onze ambities op het gebied van de energietransitie in een volgende versie van de omgevingsvisie te verwerken. Alleen zo kan de integraliteit voor de gehele fysieke leefomgeving gewaarborgd worden.

Ambtshalve wijzigingen

Naast aanpassingen als gevolg van de ingediende zienswijzen (zie het kopje 'participatie'), zijn er ook ambtshalve aanpassingen aan de ontwerp-omgevingsvisie doorgevoerd. Te denken valt bijvoorbeeld aan bepaalde gegevens die nog niet juist verwerkt waren in het kaartmateriaal, of aanpassingen aan de hand van recente ontwikkelingen. Een overzicht van deze wijzigingen treft u aan in Bijlage III Nota van wijzigingen.

Participatie en communicatie

Algemeen

De omgevingsvisie is tot stand gekomen door het voeren van vele gesprekken met diverse doelgroepen. De focus heeft daarbij in het eerste deel van het proces (tot aan de ter inzagelegging van de ontwerp-omgevingsvisie) gelegen op (interne) vakspecialisten, mede-overheden, netwerkpartners en belangenorganisaties.

Vanaf het moment van ter inzagelegging van de ontwerp-omgevingsvisie is actief gecommuniceerd naar onze ingezetenen. Ook hebben we binnen de beperkte mogelijkheden die vanwege de Covid-19 maatregelen golden, geparticipeerd. Dit is conform hetgeen tijdens het eerste beslismoment in juli 2020 aan u is voorgelegd. Een overzicht van alle overlegmomenten die in het kader van de omgevingsvisie hebben plaatsgevonden en de daarbij ingezette middelen, kunt u terugvinden in Bijlage B.4 van de omgevingsvisie.

Ingezette middelen

Met de raadsklankbordgroep Omgevingswet is gesproken over de manier waarop we de ontwerp-omgevingsvisie het beste onder de aandacht konden brengen in de periode van de terinzagelegging van het document, teneinde zoveel als mogelijk mensen te bereiken. Op basis van dit gesprek is er op verschillende manieren geprobeerd onze ingezetenen bij het onderwerp te betrekken. Gestart is met een dubbele pagina in de Week in Beeld waarin zowel uitleg over de inhoud van de omgevingsvisie als informatie is gegeven over alle verschillende georganiseerde participatie- en informatiemomenten in de terinzageleggingsperiode.

Er is een drietal webinars gehouden, er zijn telefonische spreekuren georganiseerd en digitale inloopmomenten gefaciliteerd. Via social media en de gemeentelijke website is de aandacht gevestigd op alle mogelijke contactmomenten. Ook zijn wij in gesprek gegaan met jongeren in het kader van jongerenparticipatie. Ondanks alle inspanningen om iedereen zoveel als mogelijk te betrekken bij de visie als wel de gelegenheid te bieden om met elkaar daarover in gesprek te gaan, is hier helaas relatief weinig gebruik van gemaakt.

Na vaststelling van de omgevingsvisie door de gemeenteraad zal er actief gecommuniceerd worden over de omgevingsvisie via de daartoe bestemde kanalen (gemeentelijke website, social media en www.ruimtelijkeplannen.nl).

Ontvangen zienswijzen

Naar aanleiding van de ontwerp-omgevingsvisie, zijn 19 zienswijzen ontvangen. Het betreft voor het overgrote deel zienswijzen van mede-overheden, belangenorganisaties en enkele individuele zienswijzen. De zienswijzen zijn gemêleerd van aard. Er zitten positieve reacties bij, er zijn aanvullende suggesties gedaan en meningen zijn gedeeld. In de Nota van beantwoording zienswijzen op de ontwerp-omgevingsvisie zijn alle reacties samengevat en voorzien van een reactie. Ook is aangegeven of de reactie uiteindelijk heeft geleid tot aanpassing van de omgevingsvisie.

Financiële consequenties

De kosten voor het opstellen van de omgevingsvisie komen ten laste van het budget van het Programma Omgevingswet. Overigens is in de omgevingsvisie zelf ook een financiële paragraaf opgenomen. Deze paragraaf ziet op de (financiële) uitwerking van de ambities/strategische keuzes die zijn opgenomen in de visie zelf.

Locatiegegevens

De omgevingsvisie wordt voor het totale grondgebied van Alphen aan den Rijn vastgesteld.

Realisatie (planning)

Omgevingsvisie (product)

De wettelijke procedure eindigt na vaststelling van de omgevingsvisie door de raad. Tegen een omgevingsvisie staat geen beroep open. Ook tegen het bijbehorende PlanMER staat geen beroep open. Zoals aangegeven onder het kopje communicatie/participatie zal er actief gecommuniceerd worden over de vastgestelde omgevingsvisie teneinde de inhoud ervan breed onder de aandacht te brengen en raadpleegbaar te maken.

Vooruitblik

In het begin van dit raadsvoorstel is aangegeven dat de omgevingsvisie het eerste product is dat onder de Omgevingswet is gemaakt. Het betreft dan ook een 1.0-versie. In de komende jaren zullen we meer en meer ervaring opdoen met het werken onder de Omgevingswet en kunnen we de visie daarop verfijnen. Ook zal in de komende jaren een slag geslagen worden met het nog meer integreren van diverse beleidsstukken, en gaan we aan de slag met een monitoringsplan teneinde beter in beeld te kunnen brengen hoe we onze doelstellingen en ambities kunnen bereiken.

De omgevingsvisie is een abstract strategisch document dat nu verder doorvertaald wordt. In ieder geval in het op te stellen omgevingsplan (de vervanger van de huidige bestemmingsplannen) en mogelijk ook in programma's. Deze laatste mogelijkheid wordt verkend zoals ook reeds in de omgevingsvisie zelf is aangegeven.

Al met al liggen er flink wat uitdagingen de komende jaren in het verschiet die een andere manier van werken van ons vereisen dan wij tot nu toe gewend waren. Uiteindelijk werken we toe naar een

verbeterslag in de integrale aanpak van onze opgaven die tevens doorwerkt in onze dienstverlening naar onze bewoners en bedrijven.

Bijlage(n):

- Omgevingsvisie met bijbehorende bijlagen;
- PlanMER met bijbehorende bijlagen en de aanvulling op het PlanMER;

Burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

de secretaris,

de burgemeester,

Jaargang : 2022

Registratienummer : 377869

Onderwerp : omgevingsvisie Alphen aan den Rijn, Groene gemeente met lef

De raad van Alphen aan den Rijn,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 september 2021, en gehoord de
beraadslagen over het amendement in de raadsvergadering van 27 januari 2022

besluit:

1. De indieners van de zienswijzen, zoals vermeld in het 'Overzicht indieners zienswijzen ontwerp omgevingsvisie' (bijlage I) ontvankelijk te verklaren;
2. De zienswijzen te beantwoorden op de wijze zoals vermeld in de Nota van beantwoording zienswijzen (bijlage II);
3. De Nota van wijzigingen behorende bij de omgevingsvisie (bijlage III) vast te stellen;
4. Het PlanMER en de aanvulling op het PlanMER die is opgesteld naar aanleiding van het advies van de Commissie voor de MER vast te stellen;
5. De omgevingsvisie Alphen aan den Rijn "Groene gemeente met Lef" met identificatienummer, NL.IMRO.0484.omgevingsvisie-VA01 met bijbehorende bestanden digitaal en analoog gewijzigd vast te stellen, met inachtneming van beslispunten 2 en 3 waarbij de focus is gelegd op 5 integrale opgaven c.q. ontwikkelrichtingen, te weten:
 - a. Duurzaam ondernemen;
 - b. Landschappelijke verstedelijking;
 - c. Waardevol buitengebied;
 - d. Samen sterker;
 - e. Gezonde vergroeningmet dien verstande dat daar waar in de Omgevingsvisie de status van het deel van locatie Gnephoek dat als 'zoekgebied klimaatbestendig bouwen' staat aangemerkt (zie o.a. blz. 68 van de visie), wordt geschrapt en wordt gewijzigd in ontwikkelgebieden
6. Onder vaststelling van de omgevingsvisie "Groene gemeente met Lef" worden ingetrokken: de 'Structuurvisie Alphen aan den Rijn 2031', het 'Structuurplan Boskoop 2015' en de 'Samengestelde Structuurvisie Rijnwoude 2008'.

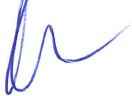
Gewaarmerkte bijlage(n):

- Omgevingsvisie met bijbehorende bijlagen;
- PlanMER met bijbehorende bijlagen en de aanvulling op het PlanMER

Vastgesteld in de openbare vergadering van 27 januari 2022.

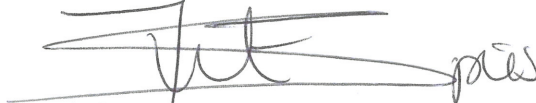
De raad van Alphen aan den Rijn,

de griffier,

drs J.A.M. Timmerman

de voorzitter,

mr.drs. J.W.E. Spies

ChristenUnie

ALPHEN AAN
DEN RIJN

AMENDEMENT (AANGENOMEN)

Agendapunt 6 raadsvergadering d.d. 27 januari 2022

Onderwerp: Omgevingsvisie Alphen aan den Rijn, Groene gemeente met lef

De Gemeenteraad van Alphen aan den Rijn, in vergadering bijeen d.d. 27 januari 2022

Ondergetekende(n) stelt/ stellen het volgende amendement voor:

Na punt 5. e toevoegen, met dien verstande dat daar waar in de Omgevingsvisie de status van het deel van locatie Gnephoek dat als 'zoekgebied klimaatbestendig bouwen' staat aangemerkt (zie o.a. blz. 68 van de visie), wordt geschrapt en wordt gewijzigd in naar **ontwikkelgebieden**

Toelichting:

- Locatie Gnephoek is de enige in beeld zijnde uitbreilocatie die niet in zijn gehele omvang het 'oormerk' ontwikkellocatie binnen de Omgevingsvisie heeft gekregen in tegenstelling tot Oog van Koudekerk en Noordrand. Ook al is het bij o.a. Oog van Koudekerk niet altijd gebaseerd op reeds vastgesteld beleid, is hier de mate van onzekerheid echter wel lager dan bij zoekgebied Gnephoek.
- Het is van belang dat alle in beeld zijnde uitbreilocaties voor hun gehele omvang als ontwikkellocatie worden aangemerkt. Daarna volgt besluitvorming in de Raad waar gebouwd wordt. Voorgaande betekent dat voor Gnephoek ook de hele locatie Gnephoek als ontwikkellocatie moet worden aangemerkt.
- Daarnaast vinden op dit moment rondom de Gnephoek vele (politiek-)bestuurlijke gesprekken plaats over het bebouwen van deze polder. In deze gesprekken wordt duidelijk dat er nimmer vanuit de raad een besluit over de status van de Gnephoek is genomen in relatie tot het oormerken van deze locatie als ontwikkellocatie. Hierdoor is de ruimte van de wethouder aan deze bestuurlijke tafels onduidelijk doordat een helder mandaat vanuit de raad ontbreekt. Door binnen de Omgevingsvisie een duidelijke keuze te maken dat Gnephoek als ontwikkellocatie moet worden aangewezen, is er tevens perspectief voor de vervolggesprekken over woningbouw in Gnephoek met partners zoals de provincie Zuid-Holland, maar ook de nu nog demissionaire minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
- In aansluiting op het bovenstaande is daarnaast in het regioverband Holland Rijnland in de regionale omgevingsagenda aangegeven dat de woningbouw in de regio in de as Katwijk – Alphen aan den Rijn zal moeten plaatsvinden. Hierbij is dan ook van belang dat binnen de Omgevingsvisie duidelijkheid wordt gegeven over de rol van locatie Gnephoek mede in het licht van de regionale woningbouwbehoefte en -ontwikkellocaties.

Ingediend door:

Bas van Polanen, VVD André de Jeu, NE Michel du Chatinier, CU

Jeroen van Gool, CDA Peter Bontekoe, DWB